

Itt Dózsa, Dózsa beszél!

Egy éjszaka a rendőrség URH-s kocsiával

Cseng a telefon a Csenger Megyei Rendőrfőkapitányság központi ügyeletén. A 07-es, a segélykérő. Bejelentések érkeznek, segítséget kérnek, intézkedések röpködnek... Közben züm-mögő bűgös hangzik fel: működik az ultrarövidhullámú adó-vevő készülék.

— Halló, itt Dózsa, Dózsa beszél, Dózsa 2, Dózsa 2, azonnal induljon a Szivárvány-kiterőhöz. A bejelentés szerint ott egy részeg ember garázdálkodik — mondja a készülékre az ügyelet tiszt.

Kis csend, majd felhangzik a válasz:

— Itt Dózsa 2, Dózsa 2, a parancsot értettem, indulok a Szivárvány-kiterőhöz, azonnal intézkedek.

A bűgös megszűnik, s az ügyetelen naplóba bekerül a bejegyzés: intézkedés folyamatban.

Fizetés után

Az állandóan cirkáló rendőrségi autók csak nemrégiben szerelték fel URH-készülékkel, képezték ki az e kocsikban szolgálatot teljesítő rendőröket. A fővároson kívül az ország négy nagy városában segíti már igen eredményesen a közbiztonság javulását az URH-val működő rendőri csoport. Szegeden jelenleg már több autóval tartanak állandó ügyeletet.

A szolgálat megkezdését az eligazítás előzi meg. Az autók parancsnokainak, szolgálattevőinek a központi ügyelet vezetője elmondja a feladatokat.

— Ma sok üzemen fizetés volt, s ilyenkor többen keresik fel a szórakozóhelyeket, gyakoribb az ittasság, a verekedés, sőt a lopás is. Felhívom a figyelmüket, különös gonddal ellenőrizték a szórakozóhelyeket és azok környékét is — utasít a központi ügyelet vezetője.

A konkrét feladat megbeszélése után ismerteti a napi politikai eseményeket is, mert a rendőrség vezetőinek az az elve, hogy úgy tud a rendőr igazán jól intézkedni, ha nemcsak a szakmában gyakorlott, de megfelelő műveltséggel és általános politikai ismeretekkel is rendelkezik.

Megérkezik az egyik URH-s kocsi. A szolgálattevő rendőr jelent:

— A feladatot teljesítettem, előállítottam Tokaji Sándort, a szegedi kenderfomogyár segédmunkását, büntetett előéletű személyt. A fizetés felvétele után részegen a Szivárvány-kiterőnél leült a trafik elé a padra és szidalmazta a járókelőket. Amikor a szolgálatot teljesítő rendőrünk udvariasan megkérte, keljen fel, s menjen szépen haza, akkor őt is megtámadta.

Telefonjelentés érkezik közben: családi perpatvar van a Szivárvány utcában. Felbűg a készülék, s az URH-s kocsi parancsot kap a helyszín felkeresésére, s azonnali intézkedésre.

A hétköznapi csendesek

A központi ügyelet vezetője, de a szolgálattevő rendőrök véleménye szerint is a hétköznapi általában csendesek.

Tízezer közhivatali dolgozót üdültet a szakszervezet

A Közalkalmazottak Szakszervezete az idén is jelentős összegeket fordít az üdülők fejlesztésére. A balatonakali gyermeküdülőt kétszáz ezer forinttal költséggel rendezte, a fonyódi üdülőházban új étterem épült. Az idén mintegy tízezer közhivatali dolgozó és ezerötven gyermek veheti igénybe a kedvezményes szakszervezeti üdültetést, s körülbelül ugyanennyi felnőttet, illetve

— Ilyenkor elég, ha két autóval teljesítünk szolgálatot — magyarázzák —, de hét végén és a fizetési napokon sokszor több kocsi is kevésnek bizonyul. Szerencsére általában nem büntet-tekkel kell foglalkoznunk, hanem kisebb veszekedések, hangoskodó részek és botrányos családi viszálykodások miatt kell intézkednünk.

Cseng a telefon, Hódmezővásárhelyről jelentenek:

— Ellopok egy piros fekete üléses Danuvia motorke-rékpárt. Az ismeretlen tettes feltehetően Szeged felé tart.

Az ügyeletvezető tiszt azonnal érintkezésbe lép az URH-kocsi vezetőivel. Felveszik a motorke-rékpár adatait, leírását, s most már nemcsak a szórakozóhelyeket ellenőrzik, hanem útközben figyelik a motorke-rékpárok rendszámabláját is.

A BA 16-52-es gépkocsi

A Szőke Tisza üdülőhajó előtt fékez az URH-s kocsi. A rendőrök a hajó környékén is körülnéznek. Megnézik a paron parkirozó gépkocsikat is. Intézkednek, mikrofonon mondják be:

— A BA 16-52-es rendszámú gépkocsi vezetője jelentkezzen a gépkocsinál.

Hamarosan elő is kerül, zavartan mosolyogva hallgatja a figyelmeztetést, hogy máskor ne hagyja nyitva gépkocsiját. Azt is elmondják — nem ok nélkül —, hogy vezetés közben még egy pohár sör elfogyasztása is veszélyes.

A felsővárosi vendéglő előtt garmadával állnak az őrizetlenül hagyott kerékpárok. A rendőrök bosszúsán csóválják fejüket, hiszen a tolvajok főként a vendéglők előtt őrizetlenül hagyott kerékpárokra specializálják magukat.

A következő állomás a Juhász Gyula Művelődési Otthon. A táncterem bejárata előtt önkéntes rendőr fogadja az érkezőket. Minden rendben van — jelenti — rendbontás nem történt.

Bent a táncteremben vidám zene mellett táncolnak a fiatalok. A hangulat ilyenkor, éjfél tájban már igen emelkedett, de botrányt, rendbontást — ha akadna — idejében megelőznek.

A nagyalomás várótermében ez alatt egy tíz év körüli kisfiú riadtan, álmosan húzódik meg egyedül egy padon.

— Hol vannak a szüleid? — lépnek hozzá az URH-kocsi rendőrei.

A kisfiú ijedtében sírva fakad, s csak percek múlva szól szíjogva:

— Budapestre akartam utazni.

— A szüleid tudtak róla?

— Nem — derül ki rögtön.

— A kisfiút a rendőrök barátságos szavakkal autóra viszik haza Deszkre, aggódó szüleihez.

Nem sokkal később részegen imbolygó nőt kísérnek a központi ügyeletre az URH-

sok. Csak nemrég érkezett a bejelentés, hogy a Hóbiárt basa utca 31. szám alatti házból elloptak egy lelváltár-cát iratokkal és 100 forint készpénzzel. A gyanú H. J. büntetett előéletű nőre terelődött. A rendőrök rövid idő leforgása alatt meg is találták a Kis-Körösi Halászcsárdába, s őt hozták most ide.

Csendhábortók

A híd előtt tántorgó, hangosan kiabáló társaság ugrik széjjel a kocsi érkezésére. Egyikük azonban ijedtében mocogni sem tud.

— Miért háborgatják a város lakóinak nyugalalmát? Hova lettek a társai és kik voltak?

A megszeppent fiú saját nevét is alig tudja megmondani, de végül kiderül, hogy ipari tanulókból áll a csendhábortó társaság, akiknek remélhetően használt a figyelemzetetés.

Lassan virrad. Megérkezik az első piaci kocsi, s az URH-s autó szolgálattevő rendőrei átadják helyüket szolgálatba lépő társaiknak, akik tovább őrködnek a város rendje, biztonsága felé.

Hornezi Lászlóné

Egy népfrentbizottság az egész városért

Ezerkilencszázötvenhét óta működik Szegeden a Hazafias Népfrent várospolitikai akcióbizottsága. Tagjai a széplő város minden új létesítményénél ott vannak: lelkes társadalmi munkások.

Mérnökök, technikusok

A bizottságban sok mérnök, technikus dolgozik, ezenkívül jónéhány jogász, esztétikus, kőműves, fizikai dolgozó. Valamennyien olyan emberek, akik az építés valamely ágának szakemberei. Lelkes társadalmi munkásokra jellemző a virágos, tisztá Szeged mozgalom, melyben a lakosság százai, ezrei vesznek részt.

Dr. Bozsó Tibor, a bizottság elnöke szerényen említi meg a legfontosabb munkákat. A műszaki értelmiségiek az MTESE irányításával rövid két hónap alatt készítették el Szeged fűdőváros tanulmánytervét és hozzájárultak a termálfürdő hasznosításához is javaslatokkal.

A legfontosabb feladatokra

Dr. Bozsó Tibor elmondta, hogy a szegediek szívesen vállalnak munkát a város építkezésénél. A társadalmi munkások százai vetek részt a Nagykörút, a Földműves, a Sárkány és a Maros utca felújításánál. A partfürdő medencéi is a társadalmi munkások ügybuzgóságát dicsérik.

Az akcióbizottság együtt dolgozik a kerületi tanácsokkal és a közsegfejlesztési tervek megvalósítására, a legfontosabb feladatokra mozgósítja a város lakóit. Az I. kerületi tanácsal közös szervezésben bővítették a Bérkert utcai általános iskolát két tanteremmel.

Nemcsak a jelenre gondolnak a tervezők, a műszakiak, hanem a város távlati fejlődésére is. A városrendezési tervek készítésénél, valamint Szeged 20 éves távlati tervének előkészületi munkálataiból is részt kértek az akcióbizottság tagjai.

Tervükről szólva dr. Bozsó Tibor elmondta, hogy elsősorban a város szempontjából legfontosabb építkezésekhez a társadalmi munkások szervezését tartják legfontosabb feladatuknak. Így többek kö-

A régihez alkalmazkodó vagy új stílusú emeleteket?

Az emeletráépítésekéről tárgyal a szegedi műemléki albizottság

A Szegedi Tervező Vállalat mintegy száz épület emeletráépítésének megtervezését kapott megbízást. Nem jelentéktelen tehát ez a kérdés városképi, építőművészeti szempontból sem. Korábban az volt a helyesnek látszó álláspont, hogy az új emeleteket az épület egykori stílusában kell megtervezni. Hamarosan kiderült azonban, hogy ez a modern lakásépítés műszaki követelményeivel, típusterveivel összeférhetetlen.

Erről tárgyalta a városkép- és műemlékvédelmi albizottság keddi ülését, amelyen a Tervező Vállalat mér-

nőkének, Bernitzky Józsefnek két emeletráépítési tervét (Lenin krt. 48. és Bajcsy-Zsilinszky u. 21.) vitatták meg. A két terv sajátos kö-zéputat jelent az elképzelhető két szélsőség, a hagyományhű másolás, valamint a régít figyelmen kívül hagyó modern építés között. A műszaki igényeknek megfelelően új szerkezetű két emeletet tervez az említett egyemeletes házakra, de engedélyt is tesz a réginek, amennyiben néhány megoldásában stilizáltan utánozza az alsó szint megfelelő részét.

A vitában Bálint Sándor egyetemi tanár az eklektikus

stílus különleges szegedi jelentőségére hívta föl a figyelmet. Ez az időben hozzánk még közelálló stílus áríz után újjáépült város jellegzetes, egységes városképi hatásához nagymértékben járul hozzá. A ráépítések során — mint a Bartók Béla téren is — leverik az eklektikus homlokzatot, és harmonizálás látszata kedvéért valami »pallérstílusú« adtak az épületnek. Aggodalmát fejezte ki, hogy így az eklektika emlékeit elpusztítják.

Többen főként az albizottság mérnök- és képzőművész tagjai, a mai építkezés modern igényei mellett szálltak síkra. Hangsúlyozták, hogy az építészetben nem szabad hazudni, azaz ma nem lehet úgy építkezni, mintha 60-80 évvel ezelőtt építették volna az emeletet. Horváth Mihály festőművész és Tóth Sándor szobrászművész a bemutatott terveket éppen azért bírálta, mert nem elég határozottsággal zárják le az első emeletet, s nem elég merészen kezdenek teljesen újat, maít adni a második és harmadik emelet építésében. Jóó István főmérnök is arra mutatott rá, hogy csak a mai szemléző számára szokatlan az alsó és felső szintek stíluskülönbsége, az utókor szemében már nem tűnik majd olyannyira különbözőnek. Nemcsak az építészet világtörténetében vannak erre példák (mint a hatszáz évig épülő kölni dóm esetében), hanem Szegeden is (romantikus földszinten eklektikus emelet).

Az első jégkarakok

Az Állami Biztosítóhoz érkezett jelentések szerint Békés, Borsod, Heves és Szolnok megyékben nagyobb területet ért jégverés. A Heves megyei Rózsaszentmártonban például kétszáz hold szőlőben pusztított nagyobb mértékben a jég.

Az Állami Biztosító kárbeeslő befizetése a fagykarak felmérését, s azokon a helyeken, ahol a vetést ki kellett szántani, a kártéri-

tést is kifizették. Ennek alapján Borsod megyében tízmillió forintot, Szabolcs megyében 1,5 millió forintot, Zala megyében 800 000 forintot, Komárom, Győr és Hajdú megyében pedig 700 000-700 000 forintot fizettek ki a fagybiztosítást kötött, károsodott termelőszövetkezeteknek. Ahol a fagy csak részleges károkat okozott, ott a betakarítás előtti időszakban állapítják meg a károkat.

Többet eszünk, de kevesebbet iszunk és dohányzunk

Tallózás három év kiskereskedelmi forgalmának adatai között

Az új tanácsstagok segítségére

Nagy gondot fordít a Hazafias Népfrent az új tanácsstagok oktatására, munkára mozgósítására. A választók ugyanis sok-sok munkával bocsátották útra tanácstagjaikat. A megbízatás komoly gondot okoz az új tanácsstagoknak — hogyan fogjanak hozzá? A várospolitikai akcióbizottság e kérdés helyes megoldásához kíván segítséget nyújtani a tanácsstagoknak, amikor oktatást szervez részükre. Ezen ismertetik a városrendezési terveket, a megvalósításra váró legfontosabb feladatokat.

Az egyik legsúlyosabb probléma a lakáskérdés megoldásához is segítséget kíván

nyújtani a Hazafias Népfrent várospolitikai akcióbizottsága a tanácsnak. Így többek között a szegedi társasházak építésének tervei is e csoport nevéhez fűződnek. Nehéz az egyformán szorgalmas társadalmi munkások közül néhányat is kiemelni, de talán a legjelkesebbeket illő: Árvai László, Dávid Mária mérnökök, valamint Cseredi József, a MÁV szegedi igazgatóság dolgozója minden szabad idejét a város csinosításáért, szépítéséért áldozta fel. S hogy a várospolitikai akcióbizottság sok-sok szép eredményt könyvelhet el magának, azt köszönheti a Hazafias Népfrent kerületi bizottságainak is, és nem utolsósorban a sok ezer lelkes szegedi társadalmi munkásnak, akik Szegedet magukénak tekintik és mindenre készek szépítéséért, csinosításáért.

H. ZS.

Többet eszünk, de kevesebbet iszunk és dohányzunk

Tallózás három év kiskereskedelmi forgalmának adatai között

Három év — 1960—61—62 — kiskereskedelmi forgalmának adatait összegezték és hasonlították össze a statisztikai szakemberek. A számok az életszínvonal egyenletes emelkedéséről tanúsítanak, s azt mutatják, hogy tovább szilárdítjuk előkelő helyzetünket a világ legtöbb élelmiszert fogyasztó nemzetének élcsoportjában.

Több kalács és sütemény

Péktermékekből 1960-ban »mindössze« 682 000 tonna kelt el az üzletekből. 1961-ben 722 000, tavaly pedig már 780 000 tonnánál is több —, s a fogyasztás emelkedésének jelentős része abból adódott, hogy a korábbiaknál jóval több kalácsot, kiflit, zsemlet, bucit és egyéb péksüteményt ettünk,

Finomlisztből három esztendő alatt mintegy 22 000 tonnánál nőtt a vásárolt mennyiség.

A jó étvágy általános

Lényegében hasonló a kép valamennyi fontos élelmiszernél. Zsír, zsírszalonnát 1960-ban 45 700 tonnát, 1962-ben 51 000 tonnát vettek a háziasszonyok. Ugyanezekben az években az étolaj- és a margarinforgalom 7600 tonnáról 9700 tonnára, a vajforgalom 10 200 tonnáról 11 ezer 100 tonnára, a sajtforgalom pedig 5900 tonnáról 6500 tonnára emelkedett. S hogy az étváagnövekedés nem elszigetelt, néhány cikkre kiterjedő jelenség, azt mutatja többek között az is, hogy három év alatt 44 millió literrel több tej, 47 millió darabmal több tojás, 3500 tonnánál több baromfi és

18 500 tonnánál több cukor fogyott el, mint korábban.

Kevesebb bor és pálinka fogyott

A statisztika számai a legfőbb élvezeti cikkek forgalmának alakulásában már korántsem mutatnak ilyen egyértelműen emelkedő tendenciát. Borból például 1960-ban még 128,2 millió liter fogyott, 1962-ben viszont csak 89,8 millió liter. Igaz, a sörfogyasztás növekedett — 1962-ben 302 millió 200 ezer liter volt —, de rumból és pálinkából az 1961-es 10 millió 443 000 literes forgalom a múlt évben 7 millió 312 000 literre csökkent.

Némiképp megcsappant a »füstölők« tábora is: 1960-ban ugyanis 15 milliárd 949 millió 1961-ben 16 milliárd 71 millió cigarettát szivtunk, tavaly pedig »alig« 15 milliárd 300 milliót.